
Gezamenlijk briefadvies

Verzameldecreet 2022

Advies over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening

Datum van goedkeuring 22/12/2022

Datum goedkeuring SERV 23/12/2022

Volgnummer 22| 033

Coördinator + e-mailadres Wim Van Gils , wim.van.gils@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres Annick Lamote, alamote@serv.be

Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Zuhail Demir
Vlaamse minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Koning Albert II-laan 7,
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van

23/11/2022

Datum

23/12/2022

Uw kenmerk

ZD/JB/Aanvraag Minaraad KZD-44075/

Contact e-mail

Wim.van.gils@minaraad.be

Ons kenmerk

02/L2/2022/490

Contact telefoon

02.558.01.37

Mevrouw de minister,

Op 23 oktober vroeg u de Minaraad en de SERV om advies over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening. De Minaraad en SERV gaan in dit briefadvies in op een aantal bepalingen in dit advies waarover ze bemerkingen hebben.

De raden steunen voluit de aanpassing in functie van het promoten van hergebruik van water.

Het voorliggende decreet wijzigt het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en voert een vrijstelling in van de heffing op de waterverontreiniging voor de aanbieder van circulair afvalwater. De raden juichen dit toe. Door deze vrijstelling wordt een belangrijke drempel voor bedrijven om in te zetten op meer waterhergebruik tussen bedrijven weggewerkt¹. De maatregel draagt op die manier bij aan het bereiken van de doelstellingen van het waterbeleid en aan de doelstelling uit het Vlaams klimaatadaptatieplan dat bedrijven in Vlaanderen tegen 2040 hun water bijna volledig dienen te recyclen².

Een grondigere legistische bijstelling van de afvalwaterheffing is nodig. De raden stellen vast dat in het afgelopen decennium de decreetteksten aangaande de heffing afvalwater zeer frequent werden gewijzigd via het programma- en verzameldecreet³. Het resultaat is een "aanbouwwetgeving" waardoor de leesbaarheid van grote delen problematisch is, en waarvan het detailniveau de vraag oproept of het wel noodzakelijk is om alles op decreet niveau vast te stellen⁴. De raden vragen dan ook om een grondige legistische evaluatie en bijstelling uit te voeren.

Grijp de gemeentefusies niet aan om de oriënterend bodemonderzoek plicht te versnellen.

Artikel 51 van het ontwerpdecreet (nieuw art. 102bis Bodemdecreet) beschrijft de aanpak inzake de oriënterende bodemonderzoeken voor alle risicogronden van een fusiegemeente. Een fusie van rechtspersonen is ook een "overdracht van gronden" voor de toepassing van het bodemdecreet (definitie in art. 2, 18°, f) bodemdecreet) waardoor er een oriënterend bodemonderzoek (OBO)

¹ <https://www.serv.be/serv/publicatie/advies-waterschaarste-en-droogte>.

² VLAAMS KLIMAATADAPTATIEPLAN p. 38.

³ Wijzigingen via het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen van de begroting 2010, decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, Programmadecreet 2017.

⁴ Zie bv art. 44 van het huidige voorstel.

nodig is voor de risico-gronden van de fusionerende rechtspersonen. Door de voorliggende wijziging wordt er een gefaseerd uitstel voorzien voor deze OBO-plicht, zodat de fusies op de geplande datum kunnen doorgaan en de onderzoeken daarna mogen gebeuren.

De raden pleiten ervoor om de overdrachten ten gevolge van de gemeentefusies volledig vrij te stellen van de OBO-plicht, net zoals dat het geval is bij de fusies van de woonmaatschappijen⁵. Ze menen dat het onwenselijk is om de beoogde fusies hierdoor te bezwaren. Ze vragen daarbij om de bestaande⁶ verplichtingen aan te houden, waardoor een OBO wel verplicht blijft bij graafwerken of verkoop, en wijzen ook op bijkomende te verwachten⁷ verplichtingen, die inspanningen zullen vergen voor het bodemsaneringsbeleid op lokaal vlak de komende tijd.

De verruiming van de raadpleegbaarheid van de gebouwenpas is positief.

Met het wijzigingsartikel 119 worden gegevens in de gebouwenpas raadpleegbaar voor derden. Een potentiële koper of huurder van een gebouw kan op die manier inzicht krijgen in de aanwezige attesten en keuringen van het gebouw. Daardoor kan die een betere inschatting maken over de eigenschappen van het gebouw, zoals de energieprestatie ervan, en beoordelen welke verbeteringswerken eventueel noodzakelijk zijn. De raden steunen deze wijziging, omdat ze kan bijdragen aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van de Vlaamse overheid. Het voorstel sluit aan bij eerdere aanbevelingen en zal van belang zijn bij de doorwerking van de renovatieverplichting voor residentiële gebouwen.

Zet sterker in op integratie van beleidsdoelstellingen inzake water en circulaire materialen bij de gebouwenpas. De raden stellen vast dat, alvast in de memorie van toelichting, de nadruk enkel ligt op energetische renovatie. In lijn met eerdere adviezen vragen de raden in de uitwerking en de verdere communicatie om voldoende aandacht te hebben voor de te realiseren synergiën tussen de energietransitie, de opgave om duurzamer met water om te gaan en de transitie naar een circulaire economie. De recente wijzigingen in de regelgeving rond de watertoets en de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening Hemelwater maken duidelijk dat “klimaatrobuust bouwen” aan belang wint. De raden vragen dan ook om voldoende aandacht te hebben voor de integratie van deze beleidsdoelstellingen in de verdere uitrol van het renovatiebeleid.

Heb aandacht voor de privacy bij de openbaarmaking van gegevens binnen de omgevingsvergunning. Wijzigingsartikel 114 voorziet dat een vergunningsaanvrager, indiener van een initiatief, een bezwaarindienaar of een beroepsindienaar instemt met de openbaarmaking van de door hem aangebrachte stukken en de bijbehorende documenten op het Omgevingsloket. De actieve openbaarmaking naar derden toe geldt slechts ten tijde van een eventueel openbaar onderzoek en tijdens de beroepstermijn. Ook wordt bepaald dat de bezwaarindienaar of beroepsindienaar instemt met de openbaarmaking van zijn bezwaar of beroep. Deze openbaarmaking is ten opzichte van de aanvrager, bevoegde overheid en adviesinstanties, en niet aan derden. De Vlaamse Regering kan de openbaarheidsregeling verder verfijnen.

⁵ Art. 223/1 decreet 09.07.2021 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen, ingevoegd door decreet 29.04.2022.

⁶ Periodieke onderzoeken blijven verplicht tijdens de exploitatie van een risico-inrichting (art. 33 bodemdecreet + art. 61-62 Vlarebo), bij de sluiting van een risico-inrichting (art. 32 bodemdecreet), eenmalig (art. 31 bodemdecreet) en bij elke overdracht van gronden (art. 29 bodemdecreet).

⁷ Vlaamse overheid (2022) Van kennis naar actie. Tweede tussentijds rapport van de opdrachthouder voor de aanpak van de PFAS-problematiek aangesteld door de Vlaamse Regering. 4.3.3.1 Aanpassing lijst risicoactiviteiten door opname van brandweeroefenterreinen.

De raden vragen een verhoogde waakzaamheid omtrent de bescherming van persoonsgegevens bij de opmaak van de uitvoeringsbepalingen. Het lijkt daarbij aangewezen om voor iedere procedurestap (aanvraag, bezwaar, beroep) een afzonderlijke beoordeling te maken, waarbij voor derden-belanghebbenden naar een optimale bescherming dient te worden gestreefd.

Hou rekening met de principes en doelstellingen van het gemeentewegendecreet binnen complexe projecten. In art. 117 is een regeling opgenomen die bepaalt dat bij de toepassing van het Decreet Complexe Projecten, de overheid die bevoegd is voor de vaststelling van het projectbesluit ook meteen kan beslissen over de aanleg, wijziging of opheffing van een gemeenteweg (m.i.v. buurtwegen).

De raden kunnen dit voorstel steunen, mits in het decreet wordt toegevoegd dat de overheid die het besluit neemt, daarbij dan ook rekening dient te houden met de doelstellingen en principes (art. 3 en 4) van het gemeentewegendecreet.

Hoogachtend,

Hans Maertens
Voorzitter SERV

Walter Roggeman
Voorzitter Minaraad